

Opfordring til styrket beredskabsplanlægning

Til alle landets kommuner og regioner.

Danmark er et trygt og sikkert samfund, men vi står over for et alvorligt risiko- og trusselsbillede. Forsvarets Efterretningstjeneste har i vedlagte opdaterede vurdering af truslen fra Rusland mod Rigsfællesskabet, der blev offentliggjort den 11. februar 2025, redegjort for, at Rusland – under visse forudsætninger – inden for få år vil kunne udgøre en troværdig trussel mod enkelte eller flere NATO-lande. Hertil kommer, at vi over de seneste år har set flere europæiske eksempler på sabotage og cyberangreb mv.

Dato: 10. april 2025

Den sikkerhedspolitiske situation udgør sammen med klimaforandringerne derfor også et alvorligt bagtæppe for det nye nationale risikobillede, Nationalt Risikobillede 2025, som blev offentliggjort i dag den 10. april 2025. Risikobilledet opsummerer de centrale samfundsmæssige risici, der bør rettes størst beredskabsmæssig opmærksomhed mod de kommende år, og beskriver blandt andet mulige konsekvenser af cyberangreb, hyppigere voldsomme vejrhændelser, energimangel mv. Nationalt Risikobillede 2025 kan tilgås på www.samsik.dk.

Vi bør naturligvis som samfund tage bestik af risiko- og trusselsbilledet og gøre de nødvendige forberedelser.

I juni 2024 blev pjecen Forberedt på kriser lanceret med anbefalingen om, at borgere og husstande bør forberede sig på at kunne klare sig i tre døgn, hvis krisen rammer. Hvis flere kan klare sig selv, kan myndighederne fokusere kræfterne dér, hvor behovene er størst, herunder at hjælpe udsatte og sårbare borgere og arbejde på at normalisere situationen.

Beredskabslovens rammer for kommuner og regioners beredskabsplanlægning

Det følger af beredskabslovens §§ 24 og 25, at det civile beredskab, herunder statslige, kommunale og regionale myndigheder skal planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af større ulykker og katastrofer. Kommunalbestyrelsen og regionsrådet skal udarbejde en plan for kommunernes og regionernes beredskab. Planerne revideres i det omfang, at udviklingen gør dette nødvendigt, dog mindst én gang pr. kommunale og regionale valgperiode. De opdaterede planer skal fremsendes til Styrelsen for Samfundssikkerhed.

Ministeren for samfundssikkerhed og beredskab fastsætter med udgangspunkt i beredskabsloven § 26 vejledende retningslinjer for udarbejdelse af de generelle beredskabsplaner, der er nævnt i §§ 24 og 25. Hertil kommer, at de enkelte ministre i henhold til § 27 fastsætter vejledende retningslinjer for regionernes og kommunernes beredskabsplanlægning inden for deres område.

Anbefaling om styrket beredskabsplanlægning

På baggrund af det ændrede trussels- og risikobillede opfordres kommuner og regioner til at gennemgå og i nødvendigt omfang ajourføre deres generelle og sektorspecifikke beredskabsplaner og planer for fortsat drift blandt andet med et

særligt fokus på sårbare og udsatte borgere, herunder også borgere i eget hjem med særlige kritiske plejebehov. I forlængelse heraf vil det være hensigtsmæssigt, at regioner og kommuner styrker dialogen og samarbejdet omkring disse borgere.

Det kan bl.a. indebære at styrke planlægningen med henblik på at reducere konsekvenser ved nedbrud i adgangen til kritiske ressourcer såsom:

- El
- Varme
- Vand
- Fødevarer og drikkevand
- Data
- Telekommunikation
- Medicin, hjælpemidler og hygiejneartikler
- Transportmuligheder

Planlægningen vil kunne omfatte eksempelvis etablering af eller adgang til yderligere lagre af vand, fødevarer og medicin mv., adgang til alternative energikilder, standardprocedurer for håndtering af fejl på telefoni, konkrete procedurer for assistance til borgere med særlige kritiske plejebehov mv. Selve planlægningen, samt hvordan denne mest hensigtsmæssigt udmøntes i praksis, vil skulle ske på lokalt niveau, da det vil afhænge af hvilke kritiske funktioners fortsatte drift, der skal sikres, samt de fysiske og organisatoriske rammer.

Mulighed for rådgivning og vejledning

Styrelsen for Samfundssikkerhed står til rådighed for løbende rådgivning og sparring om den generelle beredskabsplanlægning. Henvendelser kan i den forbindelse rettes til raadgivning@samsik.dk. På styrelsens hjemmeside www.samsik.dk kan I desuden finde relevant vejledningsmateriale mv. om bl.a. beredskabsplanlægning samt det nationale risikobillede.

Sundhedsstyrelsen vejleder om beredskab på sundhedsområdet, og kan kontaktes via sstberedskab@sst.dk

Ældreministeriet rådgiver om særlige beredskabsforhold på ældreområdet, og kan kontaktes via aeldretvaer@aeldremin.dk.

Social- og Boligstyrelsen rådgiver med udgangspunkt i faglig viden om udsatte og sårbare målgrupper på socialområdet og deres behov. Styrelsen kan kontaktes via beredsoc@sbst.dk

Fødevarestyrelsen vejleder generelt om fødevarerforsyningssikkerhed, herunder specifikt ift. fødevarerhygiejne, temperatur og opbevaring, og kan kontaktes via beredskab@fvst.dk.

Energistyrelsen vejleder om beredskab inden for energisektoren (el, varme, gas og olie), og kan kontaktes via beredskab@ens.dk

Miljøstyrelsen vejleder om beredskab vedrørende drikkevandsforsyning og spildevandsforsyning, og kan kontaktes herom på vandforsyning@mst.dk. Miljøstyrelsen vejleder derudover om affaldshåndtering og kan kontaktes herom på ada@mst.dk.

Danmarks Meteorologiske Institut vejleder beredskabet om farlige vejrhændelser før og under vejrhændelser. Vejledning om beredskabsplanlægning for vejrlig kan ske ved henvendelse til beredskabsteam@dmi.dk. I forbindelse med en aktuel vejrhændelse til vagtchef@dmi.dk eller 39 15 72 45.

Som led i den videre planlægning og i forlængelse af dette brev vil Styrelsen for Samfundssikkerhed endvidere tage initiativ til et arbejde på tværs af relevante statslige myndigheder, kommunerne og regionerne med henblik på yderligere at kvalificere og målrette den rådgivning og vejledning, som der stilles til rådighed. Men jeg vil allerede nu opfordre kommuner og regioner til at gå i gang med at styrke deres planlægning.

Med venlig hilsen

Laila Reenberg
Direktør
Styrelsen for Samfundssikkerhed